

**СОВРЕМЕНОТО ВОСПИТАНИЕ И
ОБРАЗОВАНИЕ**
- СОСТОЈБИ, ПРЕДИЗВИЦИ И ПЕРСПЕКТИВИ –
зборник на трудови

2014, ШТИП

ОПШТИНА ШТИП
КОМИСИЈА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, СОВЕТ НА ОПШТИНА ШТИП
ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ

СОВРЕМЕНОТО ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ
-состојби, предизвици и перспективи-

Штип

2014

**MUNICIPALITY OF STIP
COMMITTEE ON EDUCATION, COUNCIL OF THE MUNICIPALITY OF
STIP
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES**

**MODERN EDUCATION
-conditions, challenges and perspectives-**

2014, STIP

Издава
НУ-УБ „Гоце Делчев“ Штип

За издавачот
Охридија Лазарова

Организационен одбор
Снежана Мирасчиева – претседател

Членови
Владо Петровски, Емилија Петрова Ѓорѓева, Никола Смилков, Снежана Јованова Митковска, Билјана Попеска, Даниела Коцева, Снежана Санева, Атанас Крстовски, Данче Николовска Вратеовска, Димитар Љуботенски, Јане Миланов, Зоран Костовски, Ванче Маневски, Јовче Арсов, Весна Ничева, Вања Цамбазова Николовска, Илија Митров, Трајан Коцев, Елена Ташкова

главен и одговорен уредник
Снежана Мирасчиева

уредник
Соња Петровска

уредувачки одбор
Снежана Мирасчиева (Македонија), Димитар Димитров (Бугарија), Младен Вилотијевиќ (Србија), Владо Петровски (Македонија), Нина Биједиќ (Босна и Херцеговина), Лилјана Тодорова (Бугарија), Татјана Атанасова Пачемска (Македонија), Кристинка Селаковиќ (Србија), Јосип Милат (Хрватска), Емилија Петрова Ѓорѓева (Македонија), Трајан Попкочев (Бугарија), Крстивоје Шпијуновиќ (Србија)

јазична редакција
Снежана Санева, Милена Ристова Михајловска

лектура на англиски јазик
Снежана Кирова, Билјана Петковска

дизајн на корица
Никола Смилков

техничка поддршка
Даниела Коцева, Билјана Попеска, Габриела Димова

Тираж
500

Печати
Полиестердеј - исток, Штип

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

37(062)

СОВРЕМЕНОТО воспитание и образование: состојби, предизвици и
перспективи : зборник на трудови / [уредувачки одбор Снежана
Мирасчиева ... и др.]. - Штип: НУБ "Гоце Делчев", 2014. – 230 стр. :
илустр.25 ; 24 см

Фусноти кон текстот. - Библиографија и abstract кон трудовите

ISBN 978-608-242-001-1

а) Образование - Собири
COBISS.MK-ID 96213002

Содржина

Предговор

1. Снежана Мирасчиева, Рефлексијата на некои тенденции во современото воспитание и образование
Snezana Mirascieva, The reflection of some tendencies in modern education
2. Кирил Барбареев, Предизвиците на современото воспитание
Kiril Barbareev, Challenges of modern education
3. Габриела Димова, Современото воспитание и образование во контекст на градење здрав животен стил
Gabriela Dimova, Modern education in the context of building healthy lifestyle
4. Владо Петровски, Даниела Коцева, Улогата и значењето на контролната функција во воспитно-образовниот процес
Vlado Petrovski, Daniela Koceva The role and importance of the control functions in the educational process
5. Соња Петровска, Моќта и дострелот на родителското воспитание
Sonja Petrovska, Power and range of parental education
6. Камелија Галчева, Педагогот во полза на родителите или заедно да воспитуваме за безбедно однесување на децата
Kamelija Galcheva, Pedagogue in favor of parents or lets educate together for safe behavior of children
7. Деспина Сивевска, Билјана Ефтимова Бошкова, Родителите и слободното време на децата
Despina Sivevska, Biljana Efimova Boskova, Parents and children leisure time
8. Даниела Коцева, Владо Петровски, Меѓурелигиска толеранција и дијалог во училиштата во Република Македонија
Daniela Koceva, Vlado Petrovski, Inter-Religion dialogue and tolerance in schools in Macedonia
9. Снежана Ставрева Веселиновска, Нови "типови" на ученици – креатори на нови училишта
Snezana Stavreva Veselinovska, New "types" of students – creators of new schools
10. Емилија Петрова Ѓорѓева, Информатиско и информатичко описменување на учениците во современата училишна библиотека
Emilija Petrova Gjorgjeva, Students' information and informatic literacy in a modern school library
11. Драгана Кузмановска, Биљана Петковска, Снежана Кирова, Наставникот како главна нишка во забавување на процесот на заборавување кај учениците
Dragana Kuzmanovska, Biljana Petkovska, Snezana Kirova, Teachers as the main thread in slowing the process of students' forgetting
12. Биљана Петковска, Снежана Кирова, Драгана Кузмановска, Улогата на наставникот во изучување на странските јазици
Biljana Petkovska, Snezana Kirova, Dragana Kuzmanovska, Teacher's role in studying foreign languages
13. Снежана Јованова-Митковска, Како да ја унапредам сопствената наставна практика?
Snezana Jovanova-Mitkovska, How to improve my own teaching practice?
14. Катерина Митевска Петрушева, Биљана Попеска, Појава на синдромот на професионално согорување кај наставниците
Katerina Mitevska Petrusheva, Biljana Popeska, Teacher burnout syndrome
15. **Татјана Атанасова – Пачемска, Зоран Трифунов, Сања Пачемска, Е-Тест. Креирање и користење**
Tatjana Atanasova – Pacemska, Zoran Trifunov, Sanja Pacemska, Online test. Creating and usage
16. Биљана Попеска, Катерина Митевска Петрушева, Реализација на наставата по физичко и здравствено образование преку примена на нестандартни справи и реквизити
Biljana Popeska, Katerina Mitevska Petrusheva, Realization of physical education teaching process using unstandard equipment and facilities

17. Елена Мирасчиева, Интерперсоналните односи во индивидуалната настава по флејта во функција на воспитувањето на личноста
Elena Mirascieva, Interpersonal relationships in the individual teaching of flute in the function of an individual's development
18. Анкица Витанова, Марија Апостолова, Интересот на учениците за изучување на етно-педагошки содржини во наставата
Ankica Vitanova, Marija Apostolova, Students' interest in studying ethno-pedagogical educational contents
19. Ленче Насев, Методски можности на реализација на музичкиот фолклор во образовниот процес
Lence Nasev, Methodological possibilities of realization of music folklore in the educational process
20. Маријан Стевановски, Филип Стевановски, Синтеза помеѓу формалното и неформалното образование во процесот на задоволување на компаниските потреби
Marijan Stevanovski, Filip Stevanovski, Syntesis between formal and informal education in the process of satisfying the needs of the company
21. Елена Ташкова, Лидија К. Панова, Поврзаност на дислатерализацијата кај учениците од трето одделение со потешкотии во читањето
Elena Tashkova, Lidija K.Panova, Connection of the dislateralisation of students at the third grade with difficulties in reading
22. Павлина Николовска, Нада Ѓоргова, Влатко Николовски, Современите образовни потреби и перспективи за деца под ризик и деца со посебни потреби во Република Македонија
Pavlina Nikolovska, Nada Gjorgova, Vlatko Nikolovski, Modern educational needs and perspectives for children at risk and children with disabilities in the Republic of Macedonia
23. Наташа Чичевска-Јованова, Даниела Димитрова-Радојичиќ, Барииери во инклузивното образование во Република Македонија
Natasha Chichevska Jovanova, Daniela Dimitrova Radojichikj, Barriers in inclusive education in the Republic of Macedonia
24. Оливера Трифуновска, Управувањето со стресот и организациските односи како главен предизвик во современото образование
Olivera Trifunovska, Managing the stress and organizational relations as main challenge in contemporary education
25. Киро Јорданов, Учениците со посебни образовни потреби – предизвик за модерниот наставник
Kiro Jordanov, Students with special educational needs – a challenge for the modern teacher
26. Викторија Смилкова, Дигитални содржини во наставата - императив за современиот наставник
Viktorija Smilkova, Digital teaching - an imperative for the modern teacher
27. Горица Смилкова, Изучување на предметот хемија во основното образование со конструктивистички приод и примена на информатичка технологија
Gorica Smilkova, Studying the subject chemistry in primary education with constructivist approach and application of information technologies
28. Весна Ничева, Поим, значење и класификација на наставните средства
Vesna Nicheva, Concept, meaning and classification of teaching aids
29. Јулијана Мијалов, Современото училиште предизвик за интелектуален развој на ученикот
Julijana Mijalova, Modern school – a challenge for intellectual development of students
30. Нада Арсова, Ана Наковска, Хуморот во наставата
Nada Arsova, Ana Nakovska, Humor in the process of teaching
31. Марија Апостолова, Анкица Витанова, Актуелни пристапи во третманот на воспитниот развој на учениците во Република Македонија
Marija Apostolova, Ankica Vitanova, Current approaches in treating the educational development of students in the Republic of Macedonia
32. Милена Ристова-Михајловска, Со креативност, корелација и интеграција до квалитетно учење и долговечно меморирање
Milena Ristova-Mihajlovska, With creativity, correlation and integration to quality learning and long-living memory

33. Данче Николовска Вратеовска, Вања Цамбазова Николовска, Виолета Ничева Тиквешанска, Микро и макро економски аспекти за влијанието на образованието врз човечкиот капитал, пазарот на труд и врз економскиот раст и развој
Danche Nikolovska Vrateovska, Vanja Dzambazova Nikolovska, Violeta Nicheva Tikveshanska, Micro and macro economic aspects about the impact of education on human capital, labor market and on economic growth and development
34. Марина Алексовска, Лидија Јаневска, Воспитен тим – „Буба Мара“ ЈОУДГ „Ангел Шајче“ Куманово, Проектна активност „Да ја негуваме традицијата, да ја почитуваме културата на минатото“
Marina Aleksovska, Lidija Janevska, Educational team - "Buba Mara" JOUDG "Angel Sajce" Kumanovo, Project activity: "To cherish tradition, to respect the culture of the past"
35. Н. Радловиќ, М.Галиќ, С. Мишиќ, З. Бера, Ј. Кукољ, М.Миркоњ, М. Панчиќ, Проект: прсти, пета, стапало, што ме снајде
N. Radulovic, M.Galic, S. Mistic, Z.Bera, L.Kukolj, M.Mirkonj, M.Pancic, Project: toe, heel, foot, that moves me
36. Билјана Бошњак, Градинка без насилство-протокол за постапување во ситуација на насилство во предучилишните институции
Biljana Bosnjak, Kindergarten without violence – protocol for action where violence is present in preschool institutions
37. Елизабета Симоновска, Говорот кај предучилишните деца
Elizabeta Simonovska, Speech in pre-school children
38. Кристинка Селаковиќ, Уметничкото дело во наставата по ликовна култура – различни можности на примена
Kristinka Selakovic, The artwork in teachin of art education –various opportunities to use
39. Елизабета Дончевска – Лушин, Формирање личности – потреба и предизвик на денешнината
Elizabeta Doncevska-Lusin, Formation of personalities – the need and challenge of today
40. Емилија Шереметкоска, Размислувам како да мислам,
Emilija Seremetkoska, Contemlate how to think
41. Љубинка Нушевска, Интеграција на еколошкото образование во предучилишна возраст
Lyubinka Nushevska, Integration of ecological education at preschool age

ПРЕДГОВОР

Пред нас е втората публикација во издание на Национална Установа – Универзитетска Библиотека „Гоце Делчев“ Штип, под наслов „Современото воспитание и образование – состојби, предизвици и перспективи-“. Станува збор за колекција на трудови кои беа презентирани на истоимената конференција која се одржа на 14 мај 2014 година во организација на Општина Штип а во соработка со Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип по повод 24 мај „Св.Кирил и Методиј“ денот на сесловенските просветители кои го чествуваат просветните работници. Научно-стручниот карактер на конференцијата овозможи не само размена на искуства и анализа на состојбата во воспитанието и образованието на сите нивоа туку и трасирање на патот за иднината на воспитно-образовниот систем во целост како еден од основните темели на развојот на заедницата.

Публикацијата под наслов „Современото воспитание и образование – состојби, предизвици и перспективи-“ е продукт на размислувањата, искуствата, иницијативите и предлозите, теориски и емпириски сознанија кои беа презентирани на самата конференција.

Содржински текстовите во публикацијата третираат прашања од различни аспекти на воспитанието и образованието, во сферата на наставата, наставникот, ученикот, наставните средства, целите и содржините во воспитно-образовниот процес на сите образовни нивоа, од предучилишно, преку основно и средно до високо-образовните институции. Исто така се среќаваат текстови кои говорат и за специфичностите на одделни видови дидактички модели на настава, во различни типови на училишта со што се богати педагошко-дидактичкиот тезаурус.

Проблемот на модернизација на воспитанието и образованието е и временски димензиониран поаѓајќи од анализа на состојбата преку посочување на тенденциите до визионирање на перспективите за натамошен развој. Во редовите испишани на повеќе од двесте страници, можат да се сретнат содржини кои се насочени кон соработката со родителите, со што прашањето на единство на воспитните фактори не останува изолирано. Интересно е да се споменат и размислувањата како и искуствата на дел од просветните работници во однос на примената на современата технологија и техника во наставата, што упатува на заклучокот дека наставата е предмет на интерес и е целно насочена кон нејзино унапредување од страна на непосредните учесници, планери и реализатори на самиот процес, наставниците.

Оваа публикација не ја исцрпува целата проблематика која е предмет на интерес на конференцијата, со оглед на сложеноста на феноменот воспитание и образование како и комплексноста на воспитно-образовниот систем. Сложената природа на проблемот како и неговата условеност од општественото окружување, науката, техничко-технолошкиот развој, индивидуата отвора нови полиња за дискусија, идеи за развивање, нови практики со една единствена цел, унапредување на воспитно-образовниот процес заради зголемување на квалитетот на самиот процес и на знаењето како негов продукт.

Но останува да сведочи за еден настан, една состојба, во одредено време како четиво за генерациите што идат.

Мај, 2014
Штип

Од уредниците

УДК: 37.091.275:004
Стручен труд

Е-ТЕСТ. КРЕИРАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ

*Татјана Атанасова – Пачемска
Зоран Трифунов
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Сања Пачемска
Биро за развој на образование на Р.Македонија*

Апстракт: Проверувањето и оценувањето на знаењето на учениците во воспитно образовниот процес е важен сегмент. Тоа овозможува да се определи: степенот, целосноста, длабочината, применливоста и трајноста на усвоените знаења од страна на учениците. Со самото проверувањето се зголемува образовната дисциплина, се подобрува активноста на учениците и нивна редовна работа. Постојат различни начини за проверување на знаењата на учениците: систематско набљудување, фронтална усна проверка и индивидуална проверка која може да се спроведе со писмени работи, наставни ливчиња и различни видови на тестови, а во последно време и е-тест. При реализирањето на проверките, наставникот треба да обезбеди неопходни предуслови за успешна проверка на знаењата, а тоа се: проверката да биде навремена и планска, да биде психолошки издржана и секако да биде објективна. Во овој труд, акцентот е ставен на е-тестот, неговото креирање, користење, бодување и анализа.

Клучни зборови: прашања, classmarker, подесувања, статистички извештај, напредување, е-тест.

ONLINE TEST. CREATING AND USAGE

*Tatjana Atanasova – Pacemska
Zoran Trifunov
University "Goce Delchev" Stip
Sanja Pacemska
Bureau for Development of Education in Macedonia*

Abstract: Testing and evaluation of students' knowledge in the educational process is an important segment. This enables the determination of: the degree, the completeness, the depth, the applicability, and the durability of the learnt skills on the part of the students. With testing we are increasing the educational discipline and we are bettering the activity of the students and their work. There are many different ways of checking the knowledge of the students: systematic monitoring, frontal verbal check and individual check, which can be implemented with written works, learning sheets and different types of tests and online tests. During the realization of testing, the teacher needs to provide necessary preconditions for successful checking of knowledge, and those are: the test needs to be on time and planned, psychologically grounded and, of course, objective. In this paper we will put the accent on online tests, their creating, usage, scoring and evaluation.

Key Words: Questions, classmaker, Settings, Statistical report, Progressing, E -Test.

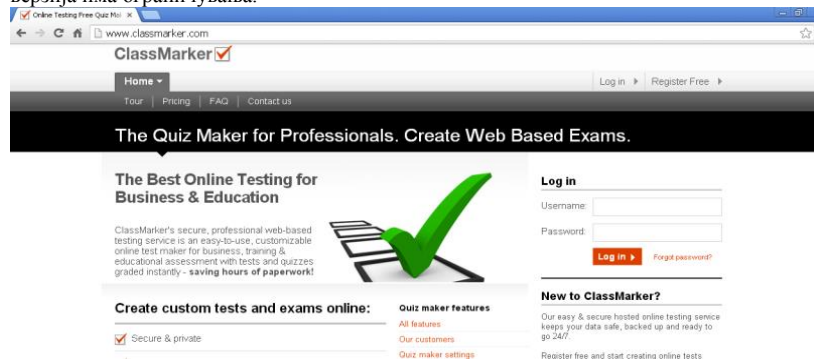
Вовед

Тестовите, во кој спаѓаат и е-тестовите се користат за откривање на пропустите во знаењата и умењата на учениците и отстранување на истите во понатамошната работа. Наставникот треба да добие валидна повратна информација за сопствената работа и истата да ја искористи за правилна и навремена самокорекција. Резултатите добиени од овие тестови, може да се искористат и за формирање на оцената на учениците. Но секако не треба да бидат единствените фактори во изведувањето на завршната оценка на учениците. За да оцената биде објективна, потребно е да се користат и останатите начини на проверување на знаењата, да се користи тековното проверување, етапното проверување, тематските проверувања и завршните писмени работи. Со законските промени, во нашиот образовен систем

задолжително е екстерното електронско проверување на знаењата на учениците. Оцената добиена од овој тест влијае во општиот успех на учениците, а се користи и за проверка на објективноста на наставниците. Затоа, наставникот, во текот на секојдневната работа во училишната, пожелно е да креира и да користи е-тестови како начин на проверување на знаењата на учениците. Изработката на е-тестовите и користењето во наставата само ќе допринесе учениците да научат да го користат компјутерот и е-тестот за искажување на своето знаење, тестот ќе го прифатат како праведен инструмент за проверување на нивното знаење, а наставникот ќе може брзо, целосно и објективно да ги оцени сите ученици, со комплетна статистичка анализа на тестот уште на самиот наставен час. Од тестирањата ќе остане целосна документација, со која ќе може да се следи напредувањето на учениците во совладувањето на наставниот материјал од тековната година. Со користење на е-тестовите во редовната настава, учениците ќе го совладаат начинот на решавање на задачите застапени во тестовите, на кој начин ќе може да ги откриваат точните одговори и брзо препознавање на истите, со елиминирање на грешните одговори. Со исполнување на сите претходни барања, учениците ќе може да постигнуваат подобри резултати на електронските екстерни тестирања на крајот на учебната година.

Креирање на е-тест

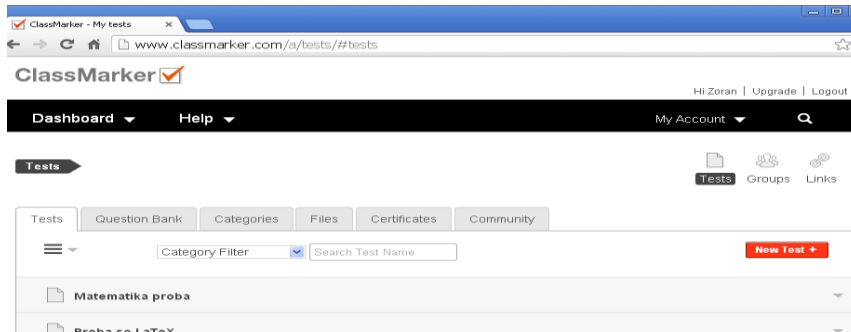
Постојат повеќе слободни страни на кои наставниците може да креираат е-тестови кои може да се користат во образованиот процес, за проверка на знаењата на учениците. На компјутерите во училиштата во Р. Македонија има инсталирано софтверска апликација KEduca, за креирање и користење на е-тестови, но се уште не е ставена во функција коректно. Затоа, во овој труд искористена е страната <http://www.classmarker.com/> (Слика 1) за креирање и користење на е-тест, која во слободната верзија има ограничувања.

Слика 1. Почетна страна

Во овој труд, креиран е е-тест за темата од втора година гимназиско образование, Тригонометриски функции од остар агол.

Прво треба да се изврши регистрација за користење на страната со валидна е-маил адреса. Потоа се врши креирање класови и запишување на учениците за кои ќе се креираат е-тестовите. Со запишувањето на учениците, системот автоматски креира корисничко име, потребно е само додавање лозинка. Потоа се врши враќање на почетната страна, се кликува на иконата тест (Test) и се отвора страната на која може да се креира тест. Со кликување на копчето за нов тест (New Test +), може да се започне постапката за креирање на тестот (Слика 2).

Слика 2. Креирање на тест

Се запишува насловот на тестот „Тригонометриски функции од остар агол во правоаголен триаголник“ и се кликува на копчето започни додавања на прашања (Start Adding Questions). Со кликување на копчето додади прашања (Add Questions), се отвора паѓачко мени на кое може да се избере дали сакаме да креираме ново прашање (Add New), да внесеме некое прашање кое веќе е креирано во друг документ (Import New) но оваа опција не е дозволена доколку ја користиме слободната верзија на страната, или да додадеме веќе креирано прашање од нас што се наоѓа во базата на страната (Add from Question Bank). Ќе креираме ново прашање со избирање на опцијата додади ново прашање (Add New).

Слика 3. Креирање на прашање

Се отвора прозорец за креирање на прашање. Може да се креираат прашања со повеќе член избор (Multiple choice), ДА и НЕ (True, false), прашање со дополнување (Free text), граматички текст (Grammar) и есеј (Essay). Бидејќи на екстерните тестирања кои се спроведени минатата учебна година, се користени само задачи со понудени повеќе одговори од кои еден е точен, ќе креираме и користиме само таков тип на задачи во изработката на овој тест (Слика 4).

Слика 4. Прашање со повеќе член избор

Во полето предвидено за текст, прво го запишуваме прашањето (Question). Потоа во полињата за одговори (Answers) ги запишуваме одговорите. Одговорот што е точен го означуваме со чекирање на местото предвидено за точен одговор (This answer option is correct). На останатите одговори ова поле не се чекира. Може секогаш да чекираме одговорот под (A) да е точен.

На дното од страната имаме информација, која не известува кој одговор сме го избрале за точен. Исто така може да запишеме повратна информација што треба да ја добијат учениците кога ќе го решаваат тестот, за тоа дали одговориле точно или неточно. Додаваме колку поени се добиваат, ако е одговорено точно на прашањето. Во овој тест ќе избереме точниот одговор да носи 5 поен, па во полето за текст (Points Available) запишуваме 5. Имаме опција одговорите на прашањата да не се појавуваат секогаш во истиот редослед на од полето (Randomize Answers) избираме (On), да се менува редоследот на

одговорите на секое ново отворање на тестот. На крај може да притиснеме на копчето прикажи го тестот (Preview), за да видиме како изгледа прашањето, кој од одговорите сме го избрале за точен, колку поени носи точниот одговор, дали одговорите ќе го менуваат редоследот и кликуваме на зачувај (Save), така завршуваме со креирањето на првото прашање.

Постапката ја повторуваме се додека не ги креираме сите прашања. Во овој тест предвидено е да се запишат 8 прашања. На крајот кликуваме на заврши (Finish) и со тоа е креиран целиот тест и завршен е првиот чекор од постапката за креирање на тестот. Во вториот чекор треба да додадеме за кои ученици е предвиден овој тест (Слика 5). Во прозорецот (Assign) во делот (Assign Test), потоа во делот (Assign to Group), доделуваме кој клас треба да го решава овој тест.

Слика 5. Доделување на група

Во овој пример тестот го доделивме на класот II – 1, и со кликување на копчето за нареден прозорец (Next), се префрламе на третиот чекор за подесување на тест (Settings).

Во третиот прозорец се подесуваат опциите за тестот (Слика 6) и тоа:

- пристапност на тестот (Test Access), во кој се определува кога да биде достапен за решавање тестот и колку пати може да го решаваат тестот. Избираме опција да се решава само еднаш и не запишуваме време на достапност;
- вовед на тестот (Test Introduction), одбираме опција на почетокот на тестот да се покажат основните инструкции потребни за правилно решавање на истиот;
- работа на тестот (Taking Test), избираме тестот да се работи 10min и да не е дозволено паузирање на времето;
- прашања (Test Questions), во овој дел избираме да се покажува по едно прашање на страна, прашањата да го менуваат редоследот при секое ново стартување на тестот и дозволено е менување на одговорите додека не заврши тестот;
- завршување на тестот (Test Completion), на кој избираме со завршувањето на тестот да се покаже бројот на освоени поени, но да не се покажат кои се точни одговори, определуваме прагот на позитивна оценка да биде 49% и запишуваме повратна информација во зависност од реализираниот процент. Постојат уште некои опции, но тие не се достапни во слободната верзија на страната.

На крајот избираме снимање на подесување, со тоа преминуваме во последниот четврти чекор.

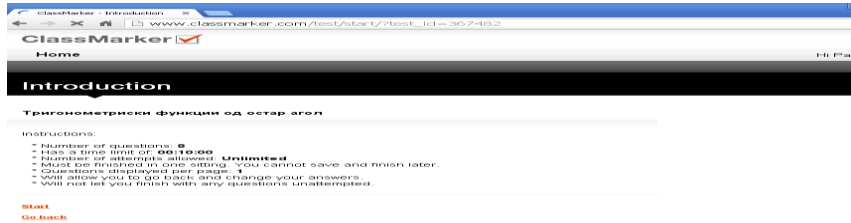
Креирањето на тестот е завршено, префрлен е на класот што треба да го изработи, подесени се сите параметри за тестот и тестот е подготвен да го решава групата за која е предвиден. Кликуваме на крај (Finished).

Слика 6. Подесување на тестот

Користење на е-тест

За време на наставниот час, секој ученик има компјутерска работна единица, на која ќе може да го решава тестот. Учениците ја отвораат страната <http://www.classmarker.com/>. Добиваат корисничко име и лозинка, кои претходно ги имаме креирани. Со успешното најавување учениците ја отвораат почетната страна на тестот. Ги читаат упатствата за тестот (Слика 7), добиваат дополнителни информации од наставникот и сите истовремено кликуваат на старт (Start) на тестот, со тоа започнува да тече времето од 10min, предвидено за решавање на тестот.

Слика 7. Упатство за решавање на тестот

За 10 min, ако претходно не завршат со решавање на тестот и кликување на копчето крај (Finish), автоматски се затвора тестот. Учениците во истиот момент добиваат известување колку точни одговори имаат на тестот и дали имаат позитивна оцена. Доколку нема освоено повеќе од 49% добиваат известување дека имаат Недоволен (1), а доколку имаат повеќе од 49%, добиваат известување дека успешно го решиле тестот и дополнително ќе добијат информација за оцената.

Тригонометриски функции од остар згол

Settings
Pass mark: 49%
Time limit: 00:10:00

Statistics by Category

Actions	Name	Percentage	Score	Duration	Date	Statistics
Average		59%	24/40	00:09:46		
	Naumova Alexandra	30%	12/40	00:10:06	Wed 16 Sep '13 10:19am	Answer
	Belicova Alen	50%	20/40	00:10:03	Wed 16 Sep '13 10:19am	Answer
	Misevska Ana	60%	24/40	00:10:03	Wed 16 Sep '13 10:19am	Answer
	Kocavska Angela	50%	20/40	00:10:04	Wed 16 Sep '13 10:19am	Answer
	Belicova Bredin	65%	25/40	00:10:04	Wed 16 Sep '13 10:19am	Answer

Слика 8. Статистички извештај

Наставникот на својот профил ги добива известувањата за постигнувањата на учениците. На истиот час, тој преку iTalk апликацијата, им ги соопштува и презентира постигнувањата и оцените на секој ученик (Слика 8). Наставникот има комплетен статистички извештај за тестот на самиот наставен час, со што им го соопштува и просекот на класот.

Statistics by Category

Answers

Display

Question 1 of 8

Кои од следните вредности не може да бидат тангенс од остар згол. (може да има повеќе од еден точен одговор)

Correct answer: B) D)
Selected answer: A) B) D)

A) $2/5$

B) $(1-\sqrt{3})/\sqrt{3}$

C) $\sqrt{7}/(\sqrt{7}-1)$

D) 0

You did not select all available correct options.

Points: 0 out of 5
Earn points

Question 2 of 8

Слика 9. Решен и проверен тест

Користејќи еден од решените тестови од учениците (Слика 9) ги разгледуваат поставените задачи и нивните одговори. Разгледуваат кој одговор е точен, како треба најбрзо да се дојде до решението и зошто на некои прашања имаат потешкотии да дојдат до точниот одговор.

Резултати и дискусија

Изработката на е-тестовите и користењето во наставата само допринесе учениците да научат да го користат компјутерот и е-тестот за искажување на своето знаење и тестот да го прифатат како праведен инструмент за проверување на нивното знаење. Наставникот ќе се здобие со алатка со која може брзо, целосно и објективно да ги оцени сите ученици, со комплетна статистичка анализа на тестот уште на самиот наставен час и од тестирањата да остане целосна документација, со која во наредниот период може да го следи напредувањето на учениците во совладувањето на наставниот материјал од тековната година. Користењето на е-тестот, даде повратна информација за потешкотите со кои се сретнуваат учениците при решавањето на овие задачи. Еден од проблемите кој го истакнаа учениците е краткото

време за работа на тестот. Наставникот заедно со учениците, ги разгледаа и дискутираа задачите. Една од задачите на која потрошија најмногу време учениците е следната задача.

Задача. Кои од следните вредности **не може** да бидат **тангенс** од остар агол: (може да има повеќе од еден точен одговор)

- A) $2/5$ B) $(1-\sqrt{3})/\sqrt{3}$ C) $\sqrt{7}/(\sqrt{7}-1)$ D) 0

Зошто имаа проблеми?

Учениците ги пресметувале сите вредности на калкулатор и ги добиле следните вредности, соодветно за секој понуден одговор: 0,4; -0,42; 1,61; 0. Знаејќи дека тангенсот од остар агол е позитивен број, како точни одговори ги чекирале полињата пред B и D.

После разговорот со учениците и по предлог на наставникот, се дојде до следниот начин за решавање на задачата. Ако се пресметаат приближно вредностите на „памет“, тогаш може побрзо да се дојде до точниот одговор. Така за првиот одговор, количникот на два позитивни броеви е позитивен, значи тоа не треба да се чекира; за вториот одговор, ако земеме дека приближно $\sqrt{3}$ е 1,7 и 1 го одземеме од оваа вредност, добиваме дека броителот е негативен, а именителот е позитивен, што следува дека количникот е негативен број, значи треба да се чекира полето пред одговорот под B); за третиот одговор, ако земеме дека приближна вредност на $\sqrt{7}$ е 2,6 и одземеме 1 од овој број добиваме дека именителот е позитивен број, бидејќи и броителот е позитивен следува дека количникот е позитивен, следува не треба да се чекира полето пред одговорот под C); за четвртиот одговор имаме вредност 0, кој не е позитивен број, па го чекираме полето пред одговорот D). Користејќи го ова размислување учениците донесоа заклучок, дека потрошиле „драгоценост“ време предвидено за решавање на тестот на непотребни пресметки, а со користење на приближни вредности, многу побрзо и поедноставно ќе го определеле точниот одговор. Со овој пример наставникот презентира на учениците, на што треба да внимаваат при решавање на тестовите со понудени одговори, во кој не се вреднува постапката на решавање на задачата, тука само заокружениот одговор. Користејќи ги е-тестовите во редовната настава, учениците ги совладуваат начините на решавање на задачите застапени во тестовите, на кој начин да ги откриваат точните одговори и брзо да ги препознаваат, со елиминирање на грешните одговори.

Заклучок

Во овој труд презентирани е како се креираат е – тестови, како се решаваат тестовите од страна на учениците и како се изработува статистичкиот извештај и анализа на изработениот тест поединечно за секој ученик но и групен за целиот клас. Со користење на е-тестот во редовната настава учениците ќе може да ги прифатат овие тестови како составни тестови за проверка на нивните знаења, ќе може да се оспособат за решавање на е-тестови, а со самото тоа да имаат и многу подобри резултати на екстерните тестирања што ќе следат на крајот од учебната година.

Литература:

1. Целакоски, Н. (1993). *Дидактика на математиката*. Скопје: Нумерус
2. Митевска, Ј. Трајков, И. Тренчевски, Г. Грибовска-Поповиќ, Л. (2002). Математика II: Тригонометриски функции од остар агол во правоаголен триаголник (стр. 5-33). Скопје, Просветно Дело АД.
3. Атанасова-Пачемска, Т., Трифунов, З. (2013). Научно-стручна трибина на тема: Наставникот – некогаш, денес, утре, Штип, Р. Македонија.
4. Sarac V., Atanasova – Pacemska T., Trifunov Z., (2014) *Electronic Tests in High Education- Opportunities and Challenges* ITR0 Proceedings, Zrenjanin
5. The Economist Intelligence Unit (2008) “The future of the high education-how the technology will shape learning”.
6. J.M. Dela Torre,(2013) “*Status of information technology in relation to selected variables: high education teachers’ perspective*”. Asian Journal of Management Sciences & Education, Vol.2, No4, , ISSN 2186-845X p.p. 145-155.

7. J. Barraket, A.m. Payne, G. Scott, L.Cameron(2000) "Equity and the Use of Communications and Information Technology in Higher Education , a UTS case study", ISBN 0 642 44500 1
8. Веб-страница. Прочитано на 15 септември 2013 година. <http://www.classmarker.com/>

УДК: 37.091.33-027.22:796.02

Стручен труд

РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВАТА ПО ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ ПРЕКУ ПРИМЕНА НА НЕСТАНДАРДНИ СПРАВИ И РЕКВИЗИТИ

Билјана Попеска
Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип
Катерина Митеvsка Петрушева
Универзитет за туризам и менаџмент во Скопје

*Апстракт:*Справите и реkvизитите имаат значајна улога во процесот на реализација на наставата по ФЗО, односно насочената активност по ФВ. Примената на соодветните справи и реkvизити има клучна улога во степенот на ангажирање на децата на часот по ФЗО директно влијаат на интензификацијата на часот и активнос­та по ФВ и ефикасноста на истите. Во трудот се презентирани нестандартни средства, односно справи и реkvизити кои може успешно да се применат во реализацијата на содржините по физичко воспитување. Детално е објаснета нивната примена во реализацијата на наставните содржини по ФЗО, со што се олеснува наставниот процес и се овозможува надминување на проблемите кои се поврзани со едостатокот на техничка опрема и реkvизити. Примената на овие нестандартни средства и реkvизити ја поттикнува креативноста кај наставниците, воспитувачите и децата и овозможува воспоставување на соодветни корелациско - интеграциски врски меѓу физичкото воспитување и останатите предмети.

Клучни зборови: физичко воспитување, справи, реkvизити, примена

REALIZATION OF PHYSICAL EDUCATION TEACHING PROCESS USING UNSPECIFIC EQUIPEMENT AND FACILITIES

Biljana Popeska
Faculty of Educational sciences, University "Goce Delcev" – Shtip
Katerina Mitevska – Petrusheva
University of Tourism and management - Skopje

Abstract: Devices and equipment used at PE classes have an important role in realization of the physical education teaching process. The use of appropriate devices and equipments plays a key role in the level of participation of children at PE classes. This directly affects on the level of intensity and the effectiveness of PE teaching process. In this paper, we present unspecific devices and equipments that could be successfully applied in the realization of PE contents. In details, we explained in details their application at PE classes, which facilitates the teaching process and allows overcoming the problems associated with lack of devices and equipment. The use of these no – standard devices and equipment promotes the creativity of teachers, educators and children and allows the establishment of correlations and integrative relationships between physical education and other school subjects.

Key words: physical education, devices, equipment, application

Вовед

Физичкото и здравствено образование како наставен предмет во одделенската настава, односно физичкото воспитување како посебно воспитно – обраовно подрачје во системот на предучилишно воспитување и образование има свои специфики и особености со кои значајно се разликува во однос на останатите наставни предмети и В- О подрачја. Овие специфики и особености се однесуваат на: (1) примена на телесната вежба како основно средство на физичкото воспитување;(2) реализација на наставата и активностите по ФВ надвор од училишните и занималните, односно во спортска сала, на посебен простор за вежбање, во природа, на игралиште итн; (3) примена на специфични справи и реkvизити како еден од предуслов за ефикасна реализација на содржините; (4) примена на специфични организациски форми на работа (паралелна форма, наизменична форма, работа со дополнителна вежба, полигон и сл) и (5) примена на специфични методи на работа (метод на демонстрација, метод на